

## Työelämäyhteistyön kehittämisjakso 1.4.-31.5.2019

Seinäjoen koulutuskuntayhtymä, Sedu Lapua

Vesipalontie 2, 60100 Lapua

Lea Murto, päätoiminen tuntiopettaja (sote)

Yhteyshenkilö Marja-Terttu Kurunsaari

Puhelin 040 868 0814

Tein työelämäyhteistyön kehittämisjakson Järvi-Pohjanmaan perusturvan sosiaali- ja perhekeskuksessa. Järvi-Pohjanmaan toiminta-alueeseen kuuluvat Alajärvi, Vimpeli ja Lappajärvi, joiden yhteinen asukasmäärä on noin 15687. Lappajärvi siirtyi Järvi-Pohjanmaan perusturvaan Kaksineuvoisesta vuoden 2019 alussa.

Sosiaali- ja perhepalveluita ovat aikuissosiaalityö, aikuisten psykososiaaliset palvelut, vammaispalvelut ja perhepalvelut. Alajärven keskustassa sijaitsevaan Perhekeskukseen ovat vuoden alusta siirtyneet aikuissosiaalityö, vammaispalvelut ja perhepalvelut. Tämä tukee LAPE-hankkeen tavoitetta tukea lasten, nuorten ja perheiden hyvää arkea tarjoamalla palvelukokonaisuuksia, joissa lapsi on keskiössä. Painopisteenä on tarjota mahdollisuus perheille matalan kynnyksen tukeen sekä tuen saannin sujuvuus. Vimpelissä ja Lappajärvellä on omat sivupisteensä, joissa työntekijät ottavat asiakkaita vastaan sovitusti, viikon jokaisena arkipäivänä.

Tavoitteenani oli sisäistää lastensuojelun prosessi ja saada käytännön kokemusta prosessin kaikista vaiheista. Kasvun ja osallisuuden-tutkinnonosan oppimissisältöihin kuuluu lapsiperheiden palvelut ja etuudet mm. lastensuojelu, isyyden tunnistaminen, yhteishuoltajuus ja elatustuet. Tunneilla opiskelijat nostavat lastensuojeluun liittyviä kysymyksiä avoimesti ja vahvasti esille. Arkinen tosiasia on myös se, että yhä useampi opiskelija on ollut tai on opintojensa ajan lastensuojelun tai sosiaalihuollon asiakkaana. Opettajan on hyvä olla perillä asioista, joista opiskelijat haluavat keskustella ja joiden kanssa he elävät omaa arkeaan.

Toinen tavoitteeni oli valmistella perhetyön väkeä ottamaan opiskelijoita työpaikalla oppimisen jaksoille sekä viritellä muunlaista opiskelijoiden oppimista tukevaa yhteistyötä perhetyön ja suunnitteilla olevan perhekeskuksen Kohtaamispaikka Pähkinän kanssa.

Sosiaali- ja perhekeskuksessa Alajärvellä työskentelee sosiaalipalvelujohtaja, joka toimii esimiehenä neljälle toimistosihteerille, aikuisten palveluissa ja vammaispalveluissa työskenteleville kahdelle sosiaalityöntekijälle ja neljälle sosiaaliohjaajalle, lastensuojelun puoleltoista sosiaalityöntekijälle ja neljälle sosiaaliohjaajalle, perhetyön yhdelle tiimivastaavalle, viidelle perheohjaajalle, kolmelle perhetyöntekijälle sekä perheneuvolan sosiaalityöntekijä/lastenvalvojalle, perheneuvojalle ja viidelle psykologille. Kuten sosiaali- ja terveydenhoitopalveluissa yleensä, myös Järvi-Pohjanmaan sosiaali- ja perhekeskuksessa on tällä hetkellä pula kelpoisista työntekijöistä, mikä näkyy ja tuntuu tehtävien ruuhkautumisena ja ylipitkinä työpäivinä. Lastensuojeluilmoituksia Järvi-Pohjanmaan alueella tulee vuositasolla käsiteltäväksi 329 eli lähes yksi per päivä. Sijoitettuja lapsia vuonna 2018 on ollut 62.

Sosiaali- ja perhekeskuksen tehtävänä on tukea ja auttaa perheitä suunnitelmallisesti ja moniammatillisesti, kun

- perheen elämäntilanteessa tapahtuu perheenjäsenten elämään vaikuttava suuri muutos
- vanhemmilla on uupumista, psyykkisiä ongelmia, masennusta tai fyysisiä sairauksia
- vanhemmat käyttävät paljon ja usein päihteitä
- perheessä ilmenee väkivaltaa
- lapsi tai nuori itse tekee asioita, jotka ovat hänelle vaarallisia tai haitaksi; hän käyttää esimerkiksi runsaasti päihteitä, tekee rikoksia tai laiminlyö koulunkäymisen
- lapsella on psyykkisiä ongelmia
- lapsi joutuu kantamaan ikäänsä nähden liian suurta vastuuta perheen arjesta esimerkiksi vanhemman sairauden vuoksi

Arjen työhön perhepalveluissa kuuluvat sosiaalihuoltolain mukainen lapsiperheiden sosiaalityö, lastensuojelu kuten lasta ja perhettä tukevat palvelut ja tukitoimet sekä sijaishuolto sekä kasvatus- ja perheneuvolapalvelut, joita ovat tutkimus- ja terapiapalvelut sekä lapsen isyyden selvitys, huoltajuus- ja elatusasiat sekä lapsiperheiden kotipalvelu; varhaisen tuen perhetyö ja lastensuojelun perhetyö.

Jakson aikana olen saanut kattavan kuvan ja kokemuksen lapsiperheiden sosiaalipalveluista. Tiedän miten prosessi etenee lastensuojeluilmoituksesta kiireellisen lastensuojelutarpeen arviointiin. Miten toimitaan, kun tehdään palvelutarpeen arviointia ja kuinka yhdessä perheen kanssa sovitaan tarvittavista toimenpiteistä. Tiedän myös hallinto-oikeuden roolin, kun huoltajien kanssa ei päästä sopuun lapsen huostaanotosta. Osaan kertoa perhetyöhön haluavalle opiskelijalle työn sisällöistä sekä työntekijän roolista ja paikasta asiakasperheessä. Opin ymmärtämään oman velvollisuuteni ammattihenkilönä puuttua, tekemällä esim. lastensuojeluilmoitus, jos opiskelijan tilanne niin vaatii. Jakson ansiosta hallitsen paljon paremmin myös tiedon yhteiskunnan tarjoamista lasten ja perheiden palveluista ja etuuksista.

Jakson aikana sain tietoa ja välineitä ymmärtää opiskelijaa paremmin, ottaen huomioon hänen taustatekijänsä ja kulloinenkin tilanteensa. Oman kokemuksen kautta ymmärrykseni kasvoi myös tiedostamaan kaikki ne monet pohdinnat, kysymykset, pelot ja ahdistukset, joita opiskelijat usein kokevat työpaikalla oppimisen jaksoilla ja se vahvisti tahtotilaa tukea opiskelijoita vielä tehokkaammin ennen to-jaksolle siirtymistä ja työpaikkakäyntien aikana.

Jakson päätyttyä voin todeta, että arvostan omaa työtäni ja halu kehittää omaa toimintaani, opiskelijoiden oppimiskokemusten hankkimisen mahdollistamiseksi, vahvistui entisestään.

”Ruoho ei ole aina vihreämpää aidan toisella puolella.” Jokaisessa työpaikassa on omat hyvät puolensa ja epäkohtansa. Hyvin sujuvia asioita kannattaa kehittää edelleen, ammentaa niistä innostusta työhön ja työyhteisöön. Epäkohtia ei pääse pakoan, niitä on jokaisessa työpaikassa, mutta niiltä ei saa ummistaa silmiä, vaan niihin kannattaa yhteisöllisesti esimiesten tuella tarttua, jotta jokaisella työntekijällä motivaatio omaa työtään kohtaan voi säilyä ja vahvistua ja, että jokainen voi olla omaan työpaikkaansa

ja työpanokseensa tyytyväinen. Tästä syntyy jokaisen yksilön ja työyhteisön työhyvinvointi.